

Prima instanță: Judecătoria Orei, sediul central (jud. V. Cupcea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Benemploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexei Vrabie împotriva Societății cu răspundere limitată „Benemploy” cu privire la încasarea restanței salariale, a penalității, a pierderilor cauzate de dinamica inflației și a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Benemploy”, a fost casată hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii,

constată:

La 11 martie 2019 Alexei Vrabie a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Benemploy” cu privire la încasarea restanței salariale, a penalității, a pierderilor cauzate de dinamica inflației și a dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin contractul individual de muncă din 01 ianuarie 2017 a fost angajat în cadrul SRL „Benemploy” în funcția de lăcătuș-electrician-contractor, contractul fiind încheiat pe o durată nedeterminată, fiindu-i stabilit salariu lunar în cuantum de 2100 de lei.

A menționat că, conform pct. 4 din contractul enunțat, data la care se efectuează remunerarea muncii este data de 10 a fiecărei luni, iar conform pct. 5 din contract, angajatorul este obligat să plătească salariatului drepturile salariale și să-i asigure condiții corespunzătoare de muncă.

A susținut că, pârâtul, ignorând clauzele contractuale, din momentul încheierii contractului individual de muncă, nu i-a achitat nici un salariu.

A afirmat că, de nenumărate ori s-a adresat verbal către pârât cu rugămintea de a-i achita salariu, însă fără succes.

A relevat că, la 14 februarie 2018 și 19 martie 2018 au fost depuse două cereri colective la Inspekția Teritorială de Muncă Orhei, prin care au solicitat implicarea acesteia întru soluționarea problemei apărute, iar fiind examinate cererile nominalizate, la 04 aprilie 2018 a fost întocmit un proces-verbal de control, prin care SRL „Benemploy” a fost obligată în termen de 15 zile să lichideze încălcările depistate, inclusiv să efectueze recalculul și achitarea salariului.

A declarat că, angajatorul a ignorat aceste cerințe ale Inspekției Teritoriale de Muncă Orhei, continuând să nu achite drepturile salariale lucrătorilor (inclusiv lui).

A invocat că, în procesul examinării cazului de către Inspekția Teritorială de Muncă Orhei, conducerea SRL „Benemploy” a împiedicat activitatea legitimă a acesteia, fapt constatat prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul central, prin care administratorul SRL „Benemploy” a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 349 alin. (1) din Codul contravențional și i-a fost aplicată amendă în mărime de 60 unități convenționale, dar nici acest fapt nu a influențat angajatorul să-i achite salariul.

A notat că, la 10 martie 2019 SRL „Benemploy” a admis față de el restanțe salariale în mărime de 73516 lei, pentru neachitarea la timp a salariului pentru lunile ianuarie 2017-februarie 2019.

A remarcat că, începând cu 01 iunie 2017, salariul minim ce urma să-i fie achitat de către angajator constituie 2856 de lei, iar începând cu 01 mai 2018 - 3132 de lei.

A menționat că, în legătură cu faptul că, angajatorul nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și este prezumat în culpă, fiind apărât (eliberat) de răspundere numai dacă dovedește că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză, care nu-i poate fi imputată, acesta urmează să-i achite o compensație în mărime de 78198,47 de lei pentru neachitarea la timp a salariului pentru lunile ianuarie 2017 - februarie 2019.

A susținut că, pârâtul a admis neachitarea la timp a salariului și urmează să compenseze și pierderile cauzate prin neachitarea la timp a salariului, prin majorarea salariului în conformitate cu coeficientul inflației, calculat pentru perioada ianuarie 2017- februarie 2019 în mărime de 4184,85 de lei.

A afirmat că, conform art. 874 alin. (1) din Codul civil, este îndreptățit să solicite pârâtului și dobânda de întârziere pentru restanțele salariale în mărime de 11204,27 de lei.

A relevat că, prin neachitarea la timp a salariului, i-a fost cauzat prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 10000 de lei.

A solicitat încasarea de la SRL „Benemploy” a restanței salariale pentru perioada ianuarie 2017 - februarie 2019 în sumă de 73516 lei, a penalității în mărime de 78198,47 de lei, a pierderilor cauzate de dinamica inflației în mărime de 4184,85 de lei, a dobânzi de întârziere în mărime de 11204,27 de lei, a sumei de 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Alexei Vrabie și au fost încasate de la SRL „Benemploy” în beneficiul lui Alexei Vrabie restanța salarială pentru perioada ianuarie 2017 - februarie 2019 în mărime de 73516, penalitatea în mărime de 78198,47 de lei și suma de 3000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasată de la SRL „Benemploy” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4641,43 de lei.

La 19 noiembrie 2019 SRL „Benemploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 10 ianuarie 2020 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SRL „Benemploy”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul SRL „Benemploy” în beneficiul lui Alexei Vrabie salariul începând cu 01 ianuarie 2017 până la 29 decembrie 2017, cu deducerea tuturor impozitelor corespunzătoare, compensația pentru reținerea plăților salariale în sumă de 2299,50 de lei și suma de 3000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, conform contractului individual de muncă din 01 ianuarie 2017, Alexei Vrabie a fost angajat la SRL „Benemploy” în funcția de lăcătuș-electrician-contractor, iar la 29 decembrie 2017, în baza ordinului nr. 70, conform art. 86 alin. (1) lit. i) din Codul muncii, Alexei Vrabie a fost concediat pe motivul prezentării la locul de muncă în stare de ebrietate. Astfel, raportul de muncă dintre Alexei Vrabie și SRL „Benemploy” s-a desfășurat în perioada 01 ianuarie 2017 - 29 decembrie 2017, astfel, SRL „Benemploy” având calitatea de angajator, iar Alexei Vrabie fiind salariat.

Totodată, instanța de apel a reținut că, conform pct. 4 din contractul individual de muncă, a fost stabilită o remunerare a muncii salariatului în mărime de 2100 de lei lunar, însă SRL „Benemploy” nu a prezentat dovada achitării plăților salariale, înregistrând o restanță pentru întreaga perioadă aflării cu Alexei Vrabie în relații de serviciu.

Instanța de apel a menționat că, neonorarea obligațiilor salariale de SRL „Benemploy” față de Alexei Vrabie se demonstrează și prin procesul-verbal de control seria IM nr. OR-2018-PV-42 din 04 aprilie 2018, întocmit de către Inspekția Teritorială de Muncă Orhei, în care a fost stipulat că, în cadrul controlului a fost emisă prescripția, prin care a fost obligată SRL „Benemploy” să recalculeze și să achite lui Alexei Vrabie restanțele salariale, cu aplicarea coeficienților de multiplicare obligatorii, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr.743 din 11 iunie 2002, modificată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 294 din 11 mai 2017, pct. 21, în termen de 15 zile. Mai mult ca atât, la materialele cauzei a fost anexată copia hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul central, prin care administratorul SRL „Benemploy”, Sergiu Tirifliuc a fost recunoscut vinovat

de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 349 alin. (1) din Codul contravențional (împiedicarea în orice formă a activității legitime a funcționarului public sau funcționarului din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept ori organelor de control, în exercițiul funcțiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea altor cerințe legitime).

Prin urmare, instanța de apel a relevat că, este indubitabilă obligația SRL „Benemploy” de a compensa lui Alexei Vrabie salariul pentru munca prestată în perioada 01 ianuarie 2017 – 29 decembrie 2017, în condițiile în care, în perioada vizată, părțile s-au aflat în raporturi de muncă, iar dovada achitării plăților salariale nu a fost făcută.

Reieșind din faptul că la caz s-a constatat că, neachitarea plăților salariale s-a datorat culpei angajatorului, instanța de apel a considerat ca fiind parțial întemeiată pretenția lui Alexei Vrabie cu privire la încasarea compensației pentru reținerea plății salariului, astfel, în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii, SRL „Benemploy” urmează să achite lui Alexei Vrabie suma de 2299,50 de lei (2100 lei x 0,3% x 365 zile) pentru perioada 01 ianuarie 2017 – 29 decembrie 2017.

Cu referire la pretenția lui Alexei Vrabie cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei, instanța de apel a constatat că, prin neachitarea la timp a salariului lui Alexei Vrabie, ultimului i-a fost adusă atingere dreptului său constituțional la retribuirea muncii garantat de Republica Moldova. Violarea acestui drept indubitabil i-a cauzat un prejudiciu moral. Respectiv, luând în considerare circumstanțele cauzei, a ajuns la concluzia că, suma de 3000 de lei este suficientă pentru atenuarea suferințelor fizice sau psihice cauzate intimatului prin acțiunile admise de către SRL „Benemploy”.

Referitor la pretenția lui Alexei Vrabie cu privire la încasarea sumei de 4184,85 de lei, cu titlu de compensație pentru pierderile cauzate de dinamica inflației, instanța de apel a menționat că, Alexei Vrabie nu a anexat la materialele cauzei probe pertinente, care ar reflecta calculul pierderilor cauzate de dinamica inflației, or, prin prisma pct. 3 din Hotărârea Guvernului RM nr. 535 din 07 mai 2003 privind aprobarea modului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia, este supusă indexării suma salariului calculat pentru luna respectivă, cuvenită angajatului spre achitare după reținerea impozitelor, cotelor de asigurare de stat obligatorii, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și altor plăți obligatorii, iar responsabil pentru calcularea corectă a sumei de compensare a pierderii este conducătorul întreprinderii.

Cu referire la pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 11204,27 de lei, în conformitate cu prevederile art. 585 și 619 din Codul civil, instanța de apel a considerat-o ca fiind neîntemeiată, or, prevederile privind achitarea dobânzii de întârziere sunt aplicabile raporturilor juridice de drept civil, unde părțile sunt situate pe poziție de egalitate juridică, iar plata dobânzii ar rezulta din obligațiile pecuniare, la caz, însă, obligația de plată a salariului rezultă dintr-un raport de muncă stabilit între angajator și salariat, reglementat de Codul muncii și nicidecum nu rezultă dintr-un raport juridic de drept civil, care ar permite încasarea dobânzii de

întârziere. Mai mult ca atât, modul de reparare a prejudiciului cauzat prin neachitarea la timp a salariului este reglementat de art. 330 din Codul muncii și nicidecum de normele Codului civil.

La 23 octombrie 2020 SRL „Benemploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material.

A menționat că, instanța de apel eronat a reținut că, neonorarea obligațiilor salariale de către SRL „Benemploy” față de Alexei Vrabie se demonstrează și prin procesul-verbal de control seria IM nr. OR-2018-PV-42 din 04 aprilie 2018, întocmit de către Inspekția Teritorială de Muncă Orhei, în care a fost stipulat că, în cadrul controlului a fost emisă prescripția, prin care a fost obligată SRL „Benemploy” să recalculeze și să achite lui Alexei Vrabie restanțele salariale.

A susținut că, la 18 martie 2019 SRL „Benemploy” a depus cerere de suspendare nr. 11/135, prin care și-a exprimat dezacordul în raport cu procesul-verbal enunțat ca fiind întocmit cu încălcarea gravă a prevederilor legale.

A afirmat că, prin cererea menționată a fost informată instanța de judecată despre faptul că, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani se află se examinarea cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Benemploy” împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la anularea procesului-verbal de control seria IM nr. OR-2018-PV-42 din 04 aprilie 2018 și a prescripțiilor incluse în procesul-verbal de control enunțat.

A considerat că, acest proces-verbal nu putea servi ca probă, deoarece este contestat.

A relevat că, instanța de apel greșit a apreciat ca fiind dovedit faptul neachitării de către SRL „Benemploy” a salariului pentru perioada în care părțile s-au aflat în relații de muncă prin procesul-verbal de control nr. OR-2018-PV-42 din 04 aprilie 2018, astfel, a emis o hotărâre ilegală, în baza unor probe a căror legalitate nu a fost constatată.

A notat că, sunt greșite concluziile instanței de apel cu privire la încasarea compensației pentru reținerea plății salariului și repararea prejudiciului moral.

A invocat că, la caz nu pot fi aplicate prevederile art. 330 din Codul muncii, deoarece nu a existat niciodată reținerea salariului pe perioada angajării (ianuarie 2017 – decembrie 2017).

A declarat că, salariatul a primit salariul în termenul prevăzut în contractul individual de muncă din 01 ianuarie 2017, semnat între părți.

A considerat că, instanța de apel nu a analizat toate aspectele cauzei la stabilirea prejudiciului moral în sumă de 3000 de lei.

A specificat că, pretențiile intimatului sunt neîntemeiate și nejustificate din motiv că, pentru perioada ianuarie 2017 – decembrie 2017 angajatul a primit salariul conform înțelegerii între părți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 22 iulie 2020 (f. d. 137), însă date, ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc la materialele dosarului.

Astfel, recursul declarat la 23 octombrie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SRL „Beneploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către SRL „Beneploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Beneploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către SRL „Beneploy”, reprezentată de către avocatul Ghenadie Bajurean, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic